

تاریخ تأسیس

س ۱۳۲۴

۵ صفر الخیر

الدین والاد

نامنده

ایده ایکی مرتبه نشر ایدلور

جله اسلامیه در

س ۱۳۲۵ ۲۵ ربیع اخیر
۱۹۰۷ ۲۵ مای

محرر و صاحب امتیازی :

ملا عالم جان البارودی.

خارطیو مطبعه

قزان.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَإِنْ تُبَدُّوا مَا فِي
 أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخَفَوْهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ ۚ فَيَغْفِرَ لِمَنْ يَشَاءُ
 وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

ترجمه :

- (۱) کوکلرده ویرده بولغان نرسه لر الله ننگ در (ملکی و آنک مخلوقی * همه نرسه ننگ خواجه سی اولدر *)
- (۲) کونکلر نکرده گی نرسه فی (قیلورغه اویلاغان اشکنزی) کورستانکرده یاشرسانکرده اول اش برله الله سزنی (توتار) جوابقه فالدر *
- (۳) صونکره تلاگان کشی سی ایچون (فضلی ایله) گناهلرینی کیچورر وتلاگانی کشینی (گناهلری برابرنده عدلی ایله) عذابلار *
- الله هر نرسه گه (گناهلینی کیچورر گه و قیابلارغه ودخی عذاب ایدر گه و باشقه اشرر گه) قدر تلیدر *

ايضاح

الله تعالى هر نرسه گه اوزينك خواجه لغيني بلدروب هر كمن حساب وجواب آلورغه حقى بارلغيني آنكلاتدى وهر كمنى حسن اخلاقه و تطهير قاب كه ديملاب ويمان نيته بولودن قورقوتوب » وان تبدوا ما فى انفسكم اوتخفوه يحاسبكم به الله * ديدى * بنده نك قلبينه بريمان اش تشوب آنى قلبندن چيقارمازسه و آنى قيلورغه نيت وقصد ايتسه بالفعل قيلغان بولمسه ده اول بنده بو نيتى سببلى حسابيه وجوابه فالور، گناهلى بولور، عذابه مستحق بولور چونكه قلبينه تشكان وسوسه نى دفع ايتمگان بلكه اختيارى برله اول وسوسه نى قبول ايدوب الله نك عهدينه محل بولغان قلبنده بو وسوسه نى اورناشدروب آنك بوينچه اش قيلمچى بولغان، قلبنده سافلاغان عهدينه خيانت ايتكان * البته بوكمسنه عيبللى الله نك حساب وعقابينه لايق در * هر بنده قلبى برله الله نى تانومالى وآنكا ايمان ايتملى، اطاعت عهديني قيلملى، و بو ايمانى وعهدينه ضررلى نرسه لردن قلبيني هر وقت سافلامالى * كفر وشرك بو قلبكه كرسه توغرى وبالذات بو ايمان نى وعهدنى بوزا وقلبندن آنلرنى يوقالتا صاحيبنى ابدى بولغان هلاكتكه ايرشدره، باشقه گناه - هر فايوسى كفر وشرك اثرى بولدقندن - قلبكه كرسه، چيقارماسه، اورناشدرلسه (قبول ايدلسه) نورلى وفائده لى بولغان يغاچ يفرآينه تشكان قورت كبرى ايماننى ضعيفلاندره، چيرلته وآنك اثريني آزايتيه، كوبايه كوبايه قلبكه اوزى خواجه لانه، اوزينك باش خواجه سى بولغان كفر نى چاغرا، و آقربنلاب آنى سويدره لا اقل آنك قباحيتنى آز كورساته باره باره - اللهم احفظنا - اول قلبكه ايمان اورنينه كفر، توحيد اورنينه شرك، طاعت اورنينه معصيت تمام اورناشمق وشقاوة ابديه گه دوجار بولمق بيك احتماللى بولا *

شول سببدن الله تعالى فضل ورحمتى برله بنده نك سعادتيني سووب

هلاک و شقاوت یولندن منع ایدوب قلبنکرده فساد و معصیت قصدینی سافلاسانکز، و آندن قلبنکرنی آرچیپاسانکز، قلبنکرده یاشرسانکزده (بالفعل اعضا برله قیلماسانکرده) عملگه کلترمسانکرده الله سزنی حسابقه تونار* تلاگانینی یارلیقار، تلاگانینی عذابلار، الله هر نرسه گه قادر* دیگان* ولکن بر بنده ننگ کونکلینه بریمانلق وسوسه سی تشوبده آندن استغفار ایتسه و قلبندن حاضر چیقار سه، تیز چیقاره آلامسه ده اول وسوسه بوینچه اش قیلورغه تیلاماسه فلبندن اول وسوسه نی چیقار و اجتہادنده و قصدنده بولسه گناہلی بولماس، مذکور وعیدکه داخل بولماس بلکه اول بنده ننگ بوروشده بولمقی قوه ایمان علامتیدر حدیث شریفده صحابه لر ننگ (رضی الله عنہم) گاھا قلبکه تلگه آلورغه قورقنچلی اشلر کله دیو قورقوب سورادقارنده رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ اول اشنی تابقان بولسانکز (قلبنکرگه تشوب انکار تابسانکز) آچیق ایمان دن دیمکی وارد اولمشدر*

عبارت حدیث

عن ابی هريرة رضى الله عنه قال جاء ناس من اصحاب رسول الله صلى الله عليه وسلم الى النبي صلى الله عليه وسلم فسألوه انا نجد في انفسنا ما يتعاضم احدنا ان يتكلم به قال او قد وجدتموه قالوا نعم قال ذاك صريح الايمان (رواه مسلم)

والحاصل: آیتده ما فی انفسکم عبارہ سنندن مراد قلبده اور ناشدروب آنک بونچه اش قیلورغه نیت ایدلگان عزم و جزم قیلونغان نرسه در* مجرد (بالغوز) شیطان ننگ قلبکه سالغان سوزی (حدیث نفس) یاکه

قیلدرغه تروشقان فکری (وسوسه سی) دگلدر * (۲)
تنبیه: آیتنی مذکور روشده مطالعہ قیلغانده محکم بولادر. لایکلفی الله نفسا
الواسعها، برله منسوخ * (۳) دیمککه حاجت یوقدر *

صحابه لر (رضی الله عنهم) قیلدری بیک صاف، ایمانلری قوتلی، الله دن
قورقولاری شدتلی بولدقندن وان تبدوا ما فی انفسکم او تخفوه بحاسبکم
به الله آیتنی اینگاچ نیت وعزمگه خاص بولما اینچه حدیث نفس وسوسه
انواعینی شامل بولو احتمالینه بناً بیک قورقغانلار، یقلاغانلار قلبکهنیلر
تشمای آنلر برابرنده حسابلانساق هلاک بولورمز مونده چاره مز یوق
دیو رسول الله غه (صلی الله علیه وسلم) کلگانلر. رسول الله صلی الله علیه
وسلم صحابه لرگه - الله نک سوزینه وحکیمنه فارشو اعتراض یولینی کیسار
ایچون بولسه کړک - اهل کتابین (یهود ونصاری) کبی سمعنا وعصینا
دیسرمو؟ سمعنا واطعنا دیگایسز دیگان (سزدن الله سوزینه فارشو اطاعت
تیوشلی الله سزنی ممکن بولماغان یا که آغیر نرسه برله نکلیف ایتماس

(۲) قلبکهنه تشکان سوز واشلرنک درجه لرینی وموافق ومعفو بولغانلرینی
ومؤاخذ بولغانینی آنکلاتقان بیت:

مراتب القصد خمس هاجس ذکرُوا * وَاُطِرُ فَحَدِثِ النَّفْسَ فَاَسْمَعَا
۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰ ۱۰۱ ۱۰۲ ۱۰۳ ۱۰۴ ۱۰۵ ۱۰۶ ۱۰۷ ۱۰۸ ۱۰۹ ۱۱۰ ۱۱۱ ۱۱۲ ۱۱۳ ۱۱۴ ۱۱۵ ۱۱۶ ۱۱۷ ۱۱۸ ۱۱۹ ۱۲۰ ۱۲۱ ۱۲۲ ۱۲۳ ۱۲۴ ۱۲۵ ۱۲۶ ۱۲۷ ۱۲۸ ۱۲۹ ۱۳۰ ۱۳۱ ۱۳۲ ۱۳۳ ۱۳۴ ۱۳۵ ۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰ ۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰ ۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰ ۲۲۱ ۲۲۲ ۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶ ۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰ ۲۳۱ ۲۳۲ ۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶ ۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰ ۲۴۱ ۲۴۲ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶ ۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰ ۲۵۱ ۲۵۲ ۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶ ۲۵۷ ۲۵۸ ۲۵۹ ۲۶۰ ۲۶۱ ۲۶۲ ۲۶۳ ۲۶۴ ۲۶۵ ۲۶۶ ۲۶۷ ۲۶۸ ۲۶۹ ۲۷۰ ۲۷۱ ۲۷۲ ۲۷۳ ۲۷۴ ۲۷۵ ۲۷۶ ۲۷۷ ۲۷۸ ۲۷۹ ۲۸۰ ۲۸۱ ۲۸۲ ۲۸۳ ۲۸۴ ۲۸۵ ۲۸۶ ۲۸۷ ۲۸۸ ۲۸۹ ۲۹۰ ۲۹۱ ۲۹۲ ۲۹۳ ۲۹۴ ۲۹۵ ۲۹۶ ۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰ ۳۰۱ ۳۰۲ ۳۰۳ ۳۰۴ ۳۰۵ ۳۰۶ ۳۰۷ ۳۰۸ ۳۰۹ ۳۱۰ ۳۱۱ ۳۱۲ ۳۱۳ ۳۱۴ ۳۱۵ ۳۱۶ ۳۱۷ ۳۱۸ ۳۱۹ ۳۲۰ ۳۲۱ ۳۲۲ ۳۲۳ ۳۲۴ ۳۲۵ ۳۲۶ ۳۲۷ ۳۲۸ ۳۲۹ ۳۳۰ ۳۳۱ ۳۳۲ ۳۳۳ ۳۳۴ ۳۳۵ ۳۳۶ ۳۳۷ ۳۳۸ ۳۳۹ ۳۴۰ ۳۴۱ ۳۴۲ ۳۴۳ ۳۴۴ ۳۴۵ ۳۴۶ ۳۴۷ ۳۴۸ ۳۴۹ ۳۵۰ ۳۵۱ ۳۵۲ ۳۵۳ ۳۵۴ ۳۵۵ ۳۵۶ ۳۵۷ ۳۵۸ ۳۵۹ ۳۶۰ ۳۶۱ ۳۶۲ ۳۶۳ ۳۶۴ ۳۶۵ ۳۶۶ ۳۶۷ ۳۶۸ ۳۶۹ ۳۷۰ ۳۷۱ ۳۷۲ ۳۷۳ ۳۷۴ ۳۷۵ ۳۷۶ ۳۷۷ ۳۷۸ ۳۷۹ ۳۸۰ ۳۸۱ ۳۸۲ ۳۸۳ ۳۸۴ ۳۸۵ ۳۸۶ ۳۸۷ ۳۸۸ ۳۸۹ ۳۹۰ ۳۹۱ ۳۹۲ ۳۹۳ ۳۹۴ ۳۹۵ ۳۹۶ ۳۹۷ ۳۹۸ ۳۹۹ ۴۰۰ ۴۰۱ ۴۰۲ ۴۰۳ ۴۰۴ ۴۰۵ ۴۰۶ ۴۰۷ ۴۰۸ ۴۰۹ ۴۱۰ ۴۱۱ ۴۱۲ ۴۱۳ ۴۱۴ ۴۱۵ ۴۱۶ ۴۱۷ ۴۱۸ ۴۱۹ ۴۲۰ ۴۲۱ ۴۲۲ ۴۲۳ ۴۲۴ ۴۲۵ ۴۲۶ ۴۲۷ ۴۲۸ ۴۲۹ ۴۳۰ ۴۳۱ ۴۳۲ ۴۳۳ ۴۳۴ ۴۳۵ ۴۳۶ ۴۳۷ ۴۳۸ ۴۳۹ ۴۴۰ ۴۴۱ ۴۴۲ ۴۴۳ ۴۴۴ ۴۴۵ ۴۴۶ ۴۴۷ ۴۴۸ ۴۴۹ ۴۵۰ ۴۵۱ ۴۵۲ ۴۵۳ ۴۵۴ ۴۵۵ ۴۵۶ ۴۵۷ ۴۵۸ ۴۵۹ ۴۶۰ ۴۶۱ ۴۶۲ ۴۶۳ ۴۶۴ ۴۶۵ ۴۶۶ ۴۶۷ ۴۶۸ ۴۶۹ ۴۷۰ ۴۷۱ ۴۷۲ ۴۷۳ ۴۷۴ ۴۷۵ ۴۷۶ ۴۷۷ ۴۷۸ ۴۷۹ ۴۸۰ ۴۸۱ ۴۸۲ ۴۸۳ ۴۸۴ ۴۸۵ ۴۸۶ ۴۸۷ ۴۸۸ ۴۸۹ ۴۹۰ ۴۹۱ ۴۹۲ ۴۹۳ ۴۹۴ ۴۹۵ ۴۹۶ ۴۹۷ ۴۹۸ ۴۹۹ ۵۰۰ ۵۰۱ ۵۰۲ ۵۰۳ ۵۰۴ ۵۰۵ ۵۰۶ ۵۰۷ ۵۰۸ ۵۰۹ ۵۱۰ ۵۱۱ ۵۱۲ ۵۱۳ ۵۱۴ ۵۱۵ ۵۱۶ ۵۱۷ ۵۱۸ ۵۱۹ ۵۲۰ ۵۲۱ ۵۲۲ ۵۲۳ ۵۲۴ ۵۲۵ ۵۲۶ ۵۲۷ ۵۲۸ ۵۲۹ ۵۳۰ ۵۳۱ ۵۳۲ ۵۳۳ ۵۳۴ ۵۳۵ ۵۳۶ ۵۳۷ ۵۳۸ ۵۳۹ ۵۴۰ ۵۴۱ ۵۴۲ ۵۴۳ ۵۴۴ ۵۴۵ ۵۴۶ ۵۴۷ ۵۴۸ ۵۴۹ ۵۵۰ ۵۵۱ ۵۵۲ ۵۵۳ ۵۵۴ ۵۵۵ ۵۵۶ ۵۵۷ ۵۵۸ ۵۵۹ ۵۶۰ ۵۶۱ ۵۶۲ ۵۶۳ ۵۶۴ ۵۶۵ ۵۶۶ ۵۶۷ ۵۶۸ ۵۶۹ ۵۷۰ ۵۷۱ ۵۷۲ ۵۷۳ ۵۷۴ ۵۷۵ ۵۷۶ ۵۷۷ ۵۷۸ ۵۷۹ ۵۸۰ ۵۸۱ ۵۸۲ ۵۸۳ ۵۸۴ ۵۸۵ ۵۸۶ ۵۸۷ ۵۸۸ ۵۸۹ ۵۹۰ ۵۹۱ ۵۹۲ ۵۹۳ ۵۹۴ ۵۹۵ ۵۹۶ ۵۹۷ ۵۹۸ ۵۹۹ ۶۰۰ ۶۰۱ ۶۰۲ ۶۰۳ ۶۰۴ ۶۰۵ ۶۰۶ ۶۰۷ ۶۰۸ ۶۰۹ ۶۱۰ ۶۱۱ ۶۱۲ ۶۱۳ ۶۱۴ ۶۱۵ ۶۱۶ ۶۱۷ ۶۱۸ ۶۱۹ ۶۲۰ ۶۲۱ ۶۲۲ ۶۲۳ ۶۲۴ ۶۲۵ ۶۲۶ ۶۲۷ ۶۲۸ ۶۲۹ ۶۳۰ ۶۳۱ ۶۳۲ ۶۳۳ ۶۳۴ ۶۳۵ ۶۳۶ ۶۳۷ ۶۳۸ ۶۳۹ ۶۴۰ ۶۴۱ ۶۴۲ ۶۴۳ ۶۴۴ ۶۴۵ ۶۴۶ ۶۴۷ ۶۴۸ ۶۴۹ ۶۵۰ ۶۵۱ ۶۵۲ ۶۵۳ ۶۵۴ ۶۵۵ ۶۵۶ ۶۵۷ ۶۵۸ ۶۵۹ ۶۶۰ ۶۶۱ ۶۶۲ ۶۶۳ ۶۶۴ ۶۶۵ ۶۶۶ ۶۶۷ ۶۶۸ ۶۶۹ ۶۷۰ ۶۷۱ ۶۷۲ ۶۷۳ ۶۷۴ ۶۷۵ ۶۷۶ ۶۷۷ ۶۷۸ ۶۷۹ ۶۸۰ ۶۸۱ ۶۸۲ ۶۸۳ ۶۸۴ ۶۸۵ ۶۸۶ ۶۸۷ ۶۸۸ ۶۸۹ ۶۹۰ ۶۹۱ ۶۹۲ ۶۹۳ ۶۹۴ ۶۹۵ ۶۹۶ ۶۹۷ ۶۹۸ ۶۹۹ ۷۰۰ ۷۰۱ ۷۰۲ ۷۰۳ ۷۰۴ ۷۰۵ ۷۰۶ ۷۰۷ ۷۰۸ ۷۰۹ ۷۱۰ ۷۱۱ ۷۱۲ ۷۱۳ ۷۱۴ ۷۱۵ ۷۱۶ ۷۱۷ ۷۱۸ ۷۱۹ ۷۲۰ ۷۲۱ ۷۲۲ ۷۲۳ ۷۲۴ ۷۲۵ ۷۲۶ ۷۲۷ ۷۲۸ ۷۲۹ ۷۳۰ ۷۳۱ ۷۳۲ ۷۳۳ ۷۳۴ ۷۳۵ ۷۳۶ ۷۳۷ ۷۳۸ ۷۳۹ ۷۴۰ ۷۴۱ ۷۴۲ ۷۴۳ ۷۴۴ ۷۴۵ ۷۴۶ ۷۴۷ ۷۴۸ ۷۴۹ ۷۵۰ ۷۵۱ ۷۵۲ ۷۵۳ ۷۵۴ ۷۵۵ ۷۵۶ ۷۵۷ ۷۵۸ ۷۵۹ ۷۶۰ ۷۶۱ ۷۶۲ ۷۶۳ ۷۶۴ ۷۶۵ ۷۶۶ ۷۶۷ ۷۶۸ ۷۶۹ ۷۷۰ ۷۷۱ ۷۷۲ ۷۷۳ ۷۷۴ ۷۷۵ ۷۷۶ ۷۷۷ ۷۷۸ ۷۷۹ ۷۸۰ ۷۸۱ ۷۸۲ ۷۸۳ ۷۸۴ ۷۸۵ ۷۸۶ ۷۸۷ ۷۸۸ ۷۸۹ ۷۹۰ ۷۹۱ ۷۹۲ ۷۹۳ ۷۹۴ ۷۹۵ ۷۹۶ ۷۹۷ ۷۹۸ ۷۹۹ ۸۰۰ ۸۰۱ ۸۰۲ ۸۰۳ ۸۰۴ ۸۰۵ ۸۰۶ ۸۰۷ ۸۰۸ ۸۰۹ ۸۱۰ ۸۱۱ ۸۱۲ ۸۱۳ ۸۱۴ ۸۱۵ ۸۱۶ ۸۱۷ ۸۱۸ ۸۱۹ ۸۲۰ ۸۲۱ ۸۲۲ ۸۲۳ ۸۲۴ ۸۲۵ ۸۲۶ ۸۲۷ ۸۲۸ ۸۲۹ ۸۳۰ ۸۳۱ ۸۳۲ ۸۳۳ ۸۳۴ ۸۳۵ ۸۳۶ ۸۳۷ ۸۳۸ ۸۳۹ ۸۴۰ ۸۴۱ ۸۴۲ ۸۴۳ ۸۴۴ ۸۴۵ ۸۴۶ ۸۴۷ ۸۴۸ ۸۴۹ ۸۵۰ ۸۵۱ ۸۵۲ ۸۵۳ ۸۵۴ ۸۵۵ ۸۵۶ ۸۵۷ ۸۵۸ ۸۵۹ ۸۶۰ ۸۶۱ ۸۶۲ ۸۶۳ ۸۶۴ ۸۶۵ ۸۶۶ ۸۶۷ ۸۶۸ ۸۶۹ ۸۷۰ ۸۷۱ ۸۷۲ ۸۷۳ ۸۷۴ ۸۷۵ ۸۷۶ ۸۷۷ ۸۷۸ ۸۷۹ ۸۸۰ ۸۸۱ ۸۸۲ ۸۸۳ ۸۸۴ ۸۸۵ ۸۸۶ ۸۸۷ ۸۸۸ ۸۸۹ ۸۹۰ ۸۹۱ ۸۹۲ ۸۹۳ ۸۹۴ ۸۹۵ ۸۹۶ ۸۹۷ ۸۹۸ ۸۹۹ ۹۰۰ ۹۰۱ ۹۰۲ ۹۰۳ ۹۰۴ ۹۰۵ ۹۰۶ ۹۰۷ ۹۰۸ ۹۰۹ ۹۱۰ ۹۱۱ ۹۱۲ ۹۱۳ ۹۱۴ ۹۱۵ ۹۱۶ ۹۱۷ ۹۱۸ ۹۱۹ ۹۲۰ ۹۲۱ ۹۲۲ ۹۲۳ ۹۲۴ ۹۲۵ ۹۲۶ ۹۲۷ ۹۲۸ ۹۲۹ ۹۳۰ ۹۳۱ ۹۳۲ ۹۳۳ ۹۳۴ ۹۳۵ ۹۳۶ ۹۳۷ ۹۳۸ ۹۳۹ ۹۴۰ ۹۴۱ ۹۴۲ ۹۴۳ ۹۴۴ ۹۴۵ ۹۴۶ ۹۴۷ ۹۴۸ ۹۴۹ ۹۵۰ ۹۵۱ ۹۵۲ ۹۵۳ ۹۵۴ ۹۵۵ ۹۵۶ ۹۵۷ ۹۵۸ ۹۵۹ ۹۶۰ ۹۶۱ ۹۶۲ ۹۶۳ ۹۶۴ ۹۶۵ ۹۶۶ ۹۶۷ ۹۶۸ ۹۶۹ ۹۷۰ ۹۷۱ ۹۷۲ ۹۷۳ ۹۷۴ ۹۷۵ ۹۷۶ ۹۷۷ ۹۷۸ ۹۷۹ ۹۸۰ ۹۸۱ ۹۸۲ ۹۸۳ ۹۸۴ ۹۸۵ ۹۸۶ ۹۸۷ ۹۸۸ ۹۸۹ ۹۹۰ ۹۹۱ ۹۹۲ ۹۹۳ ۹۹۴ ۹۹۵ ۹۹۶ ۹۹۷ ۹۹۸ ۹۹۹ ۱۰۰۰ ۱۰۰۱ ۱۰۰۲ ۱۰۰۳ ۱۰۰۴ ۱۰۰۵ ۱۰۰۶ ۱۰۰۷ ۱۰۰۸ ۱۰۰۹ ۱۰۱۰ ۱۰۱۱ ۱۰۱۲ ۱۰۱۳ ۱۰۱۴ ۱۰۱۵ ۱۰۱۶ ۱۰۱۷ ۱۰۱۸ ۱۰۱۹ ۱۰۲۰ ۱۰۲۱ ۱۰۲۲ ۱۰۲۳ ۱۰۲۴ ۱۰۲۵ ۱۰۲۶ ۱۰۲۷ ۱۰۲۸ ۱۰۲۹ ۱۰۳۰ ۱۰۳۱ ۱۰۳۲ ۱۰۳۳ ۱۰۳۴ ۱۰۳۵ ۱۰۳۶ ۱۰۳۷ ۱۰۳۸ ۱۰۳۹ ۱۰۴۰ ۱۰۴۱ ۱۰۴۲ ۱۰۴۳ ۱۰۴۴ ۱۰۴۵ ۱۰۴۶ ۱۰۴۷ ۱۰۴۸ ۱۰۴۹ ۱۰۵۰ ۱۰۵۱ ۱۰۵۲ ۱۰۵۳ ۱۰۵۴ ۱۰۵۵ ۱۰۵۶ ۱۰۵۷ ۱۰۵۸ ۱۰۵۹ ۱۰۶۰ ۱۰۶۱ ۱۰۶۲ ۱۰۶۳ ۱۰۶۴ ۱۰۶۵ ۱۰۶۶ ۱۰۶۷ ۱۰۶۸ ۱۰۶۹ ۱۰۷۰ ۱۰۷۱ ۱۰۷۲ ۱۰۷۳ ۱۰۷۴ ۱۰۷۵ ۱۰۷۶ ۱۰۷۷ ۱۰۷۸ ۱۰۷۹ ۱۰۸۰ ۱۰۸۱ ۱۰۸۲ ۱۰۸۳ ۱۰۸۴ ۱۰۸۵ ۱۰۸۶ ۱۰۸۷ ۱۰۸۸ ۱۰۸۹ ۱۰۹۰ ۱۰۹۱ ۱۰۹۲ ۱۰۹۳ ۱۰۹۴ ۱۰۹۵ ۱۰۹۶ ۱۰۹۷ ۱۰۹۸ ۱۰۹۹ ۱۱۰۰ ۱۱۰۱ ۱۱۰۲ ۱۱۰۳ ۱۱۰۴ ۱۱۰۵ ۱۱۰۶ ۱۱۰۷ ۱۱۰۸ ۱۱۰۹ ۱۱۱۰ ۱۱۱۱ ۱۱۱۲ ۱۱۱۳ ۱۱۱۴ ۱۱۱۵ ۱۱۱۶ ۱۱۱۷ ۱۱۱۸ ۱۱۱۹ ۱۱۲۰ ۱۱۲۱ ۱۱۲۲ ۱۱۲۳ ۱۱۲۴ ۱۱۲۵ ۱۱۲۶ ۱۱۲۷ ۱۱۲۸ ۱۱۲۹ ۱۱۳۰ ۱۱۳۱ ۱۱۳۲ ۱۱۳۳ ۱۱۳۴ ۱۱۳۵ ۱۱۳۶ ۱۱۳۷ ۱۱۳۸ ۱۱۳۹ ۱۱۴۰ ۱۱۴۱ ۱۱۴۲ ۱۱۴۳ ۱۱۴۴ ۱۱۴۵ ۱۱۴۶ ۱۱۴۷ ۱۱۴۸ ۱۱۴۹ ۱۱۵۰ ۱۱۵۱ ۱۱۵۲ ۱۱۵۳ ۱۱۵۴ ۱۱۵۵ ۱۱۵۶ ۱۱۵۷ ۱۱۵۸ ۱۱۵۹ ۱۱۶۰ ۱۱۶۱ ۱۱۶۲ ۱۱۶۳ ۱۱۶۴ ۱۱۶۵ ۱۱۶۶ ۱۱۶۷ ۱۱۶۸ ۱۱۶۹ ۱۱۷۰ ۱۱۷۱ ۱۱۷۲ ۱۱۷۳ ۱۱۷۴ ۱۱۷۵ ۱۱۷۶ ۱۱۷۷ ۱۱۷۸ ۱۱۷۹ ۱۱۸۰ ۱۱۸۱ ۱۱۸۲ ۱۱۸۳ ۱۱۸۴ ۱۱۸۵ ۱۱۸۶ ۱۱۸۷ ۱۱۸۸ ۱۱۸۹ ۱۱۹۰ ۱۱۹۱ ۱۱۹۲ ۱۱۹۳ ۱۱۹۴ ۱۱۹۵ ۱۱۹۶ ۱۱۹۷ ۱۱۹۸ ۱۱۹۹ ۱۲۰۰ ۱۲۰۱ ۱۲۰۲ ۱۲۰۳ ۱۲۰۴ ۱۲۰۵ ۱۲۰۶ ۱۲۰۷ ۱۲۰۸ ۱۲۰۹ ۱۲۱۰ ۱۲۱۱ ۱۲۱۲ ۱۲۱۳ ۱۲۱۴ ۱۲۱۵ ۱۲۱۶ ۱۲۱۷ ۱۲۱۸ ۱۲۱۹ ۱۲۲۰ ۱۲۲۱ ۱۲۲۲ ۱۲۲۳ ۱۲۲۴ ۱۲۲۵ ۱۲۲۶ ۱۲۲۷ ۱۲۲۸ ۱۲۲۹ ۱۲۳۰ ۱۲۳۱ ۱۲۳۲ ۱۲۳۳ ۱۲۳۴ ۱۲۳۵ ۱۲۳۶ ۱۲۳۷ ۱۲۳۸ ۱۲۳۹ ۱۲۴۰ ۱۲۴۱ ۱۲۴۲ ۱۲۴۳ ۱۲۴۴ ۱۲۴۵ ۱۲۴۶ ۱۲۴۷ ۱۲۴۸ ۱۲۴۹ ۱۲۵۰ ۱۲۵۱ ۱۲۵۲ ۱۲۵۳ ۱۲۵۴ ۱۲۵۵ ۱۲۵۶ ۱۲۵۷ ۱۲۵۸ ۱۲۵۹ ۱۲۶۰ ۱۲۶۱ ۱۲۶۲ ۱۲۶۳ ۱۲۶۴ ۱۲۶۵ ۱۲۶۶ ۱۲۶۷ ۱۲۶۸ ۱۲۶۹ ۱۲۷۰ ۱۲۷۱ ۱۲۷۲ ۱۲۷۳ ۱۲۷۴ ۱۲۷۵ ۱۲۷۶ ۱۲۷۷ ۱۲۷۸ ۱۲۷۹ ۱۲۸۰ ۱۲۸۱ ۱۲۸۲ ۱۲۸۳ ۱۲۸۴ ۱۲۸۵ ۱۲۸۶ ۱۲۸۷ ۱۲۸۸ ۱۲۸۹ ۱۲۹۰ ۱۲۹۱ ۱۲۹۲ ۱۲۹۳ ۱۲۹۴ ۱۲۹۵ ۱۲۹۶ ۱۲۹۷ ۱۲۹۸ ۱۲۹۹ ۱۳۰۰ ۱۳۰۱ ۱۳۰۲ ۱۳۰۳ ۱۳۰۴ ۱۳۰۵ ۱۳۰۶ ۱۳۰۷ ۱۳۰۸ ۱۳۰۹ ۱۳۱۰ ۱۳۱۱ ۱۳۱۲ ۱۳۱۳ ۱۳۱۴ ۱۳۱۵ ۱۳۱۶ ۱۳۱۷ ۱۳۱۸ ۱۳۱۹ ۱۳۲۰ ۱۳۲۱ ۱۳۲۲ ۱۳۲۳ ۱۳۲۴ ۱۳۲۵ ۱۳۲۶ ۱۳۲۷ ۱۳۲۸ ۱۳۲۹ ۱۳۳۰ ۱۳۳۱ ۱۳۳۲ ۱۳۳۳ ۱۳۳۴ ۱۳۳۵ ۱۳۳۶ ۱۳۳۷ ۱۳۳۸ ۱۳۳۹ ۱۳۴۰ ۱۳۴۱ ۱۳۴۲ ۱۳۴۳ ۱۳۴۴ ۱۳۴۵ ۱۳۴۶ ۱۳۴۷ ۱۳۴۸ ۱۳۴۹ ۱۳۵۰ ۱۳۵۱ ۱۳۵۲ ۱۳۵۳ ۱۳۵۴ ۱۳۵۵ ۱۳۵۶ ۱۳۵۷ ۱۳۵۸ ۱۳۵۹ ۱۳۶۰ ۱۳۶۱ ۱۳۶۲ ۱۳۶۳ ۱۳۶۴ ۱۳۶۵ ۱۳۶۶ ۱۳۶۷ ۱۳۶۸ ۱۳۶۹ ۱۳۷۰ ۱۳۷۱ ۱۳۷۲ ۱۳۷۳ ۱۳۷۴ ۱۳۷۵ ۱۳۷۶ ۱۳۷۷ ۱۳۷۸ ۱۳۷۹ ۱۳۸۰ ۱۳۸۱ ۱۳۸۲ ۱۳۸۳ ۱۳۸۴ ۱۳۸۵ ۱۳۸۶ ۱۳۸۷ ۱۳۸۸ ۱۳۸۹ ۱۳۹۰ ۱۳۹۱ ۱۳۹۲ ۱۳۹۳ ۱۳۹۴ ۱۳۹۵ ۱۳۹۶ ۱۳۹۷ ۱۳۹۸ ۱۳۹۹ ۱۴۰۰ ۱۴۰۱ ۱۴۰۲ ۱۴۰۳ ۱۴۰۴ ۱۴۰۵ ۱۴۰۶ ۱۴۰۷ ۱۴۰۸ ۱۴۰۹ ۱۴۱۰ ۱۴۱۱ ۱۴۱۲ ۱۴۱۳ ۱۴۱۴ ۱۴۱۵ ۱۴۱۶ ۱۴۱۷ ۱۴۱۸ ۱۴۱۹ ۱۴۲۰ ۱۴۲۱ ۱۴۲۲ ۱۴۲۳ ۱۴۲۴ ۱۴۲۵ ۱۴۲۶ ۱۴۲۷ ۱۴۲۸ ۱۴۲۹ ۱۴۳۰ ۱۴۳۱ ۱۴۳۲ ۱۴۳۳ ۱۴۳۴ ۱۴۳۵ ۱۴۳۶ ۱۴۳۷ ۱۴۳۸ ۱۴۳۹ ۱۴۴۰ ۱۴۴۱ ۱۴۴۲ ۱۴۴۳ ۱۴۴۴ ۱۴۴۵ ۱۴۴۶ ۱۴۴۷ ۱۴۴۸ ۱۴۴۹ ۱۴۵۰ ۱۴۵۱ ۱۴۵۲ ۱۴۵۳ ۱۴۵۴ ۱۴۵۵ ۱۴۵۶ ۱۴۵۷ ۱۴۵۸ ۱۴۵۹ ۱۴۶۰ ۱۴۶۱ ۱۴۶۲ ۱۴۶۳ ۱۴۶۴ ۱۴۶۵ ۱۴۶۶ ۱۴۶۷ ۱۴۶۸ ۱۴۶۹ ۱۴۷۰ ۱۴۷۱ ۱۴۷۲ ۱۴۷۳ ۱۴۷۴ ۱۴۷۵ ۱۴۷۶ ۱۴۷۷ ۱۴۷۸ ۱۴۷۹ ۱۴۸۰ ۱۴۸۱ ۱۴۸۲ ۱۴۸۳ ۱۴۸۴ ۱۴۸۵ ۱۴۸۶ ۱۴۸۷ ۱۴۸۸ ۱۴۸۹ ۱۴۹۰ ۱۴۹۱ ۱۴۹۲ ۱۴۹۳ ۱۴۹۴ ۱۴۹۵ ۱۴۹۶ ۱۴۹۷ ۱۴۹۸ ۱۴۹۹ ۱۵۰۰ ۱۵۰۱ ۱۵۰۲ ۱۵۰۳ ۱۵۰۴ ۱۵۰۵ ۱۵۰۶ ۱۵۰۷ ۱۵۰۸ ۱۵۰۹ ۱۵۱۰ ۱۵۱۱ ۱۵۱۲ ۱۵۱۳ ۱۵۱۴ ۱۵۱۵ ۱۵۱۶ ۱۵۱۷ ۱۵۱۸ ۱۵۱۹ ۱۵۲۰ ۱۵۲۱ ۱۵۲۲ ۱۵۲۳ ۱۵۲۴ ۱۵۲۵ ۱۵۲۶ ۱۵۲۷ ۱۵۲۸ ۱۵۲۹ ۱۵۳۰ ۱۵۳۱ ۱۵۳۲ ۱۵۳۳ ۱۵۳۴ ۱۵۳۵ ۱۵۳۶ ۱۵۳۷ ۱۵۳۸ ۱۵۳۹ ۱۵۴۰ ۱۵۴۱ ۱۵۴۲ ۱۵۴۳ ۱۵۴۴ ۱۵۴۵ ۱۵۴۶ ۱۵

الله دن رحمت کو تمک تيو شلی دیو آنکلا تقان بولا (۱) صحابه لر ایمان لرینی
کو چایتوب عهد لرینی یانکار توب سمعنا و اطعنا دیگان لر و هم الله دن لایکلف
الله الآیه اینگان، « ما فی انفسکم » نک ظاهرندن آنکلا غانچه مراد عام دگل
بلکه نیت وعزم گه خاص ایدکینی اورناشدرغان *

(۱) اخرج احمد و مسلم و ابوداود فی ناسخه وابن جریر وابن المنذر
وابن ابی خاتم عن ابی هريرة قال لما نزلت علی رسول الله صلی الله علیه وآله
وسلم لله ما فی السموت وما فی الارض وان تبدوا ما فی انفسکم الآیه اشتد
ذلك علی اصحاب رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم فأتوا رسول الله صلی الله
علیه وآله وسلم ثم جثوا علی الرکب فقالوا یا رسول الله کلفنا من الاعمال
ما نطیق الصلاة والصیام والجهاد والصدقة وقد انزل الله علیک هذه الآیه
ولا نطیقها فقال رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم اتریدون ان تقولوا
كما قال اهل الکتابین من قبلکم سمعنا وعصینا بل قولوا سمعنا وأطعنا
غفرانک ربنا والیک المصیر فلما اقترأها القوم وذلت بها السنتهم انزل الله
فی اثرها آمن الرسول بما انزل الیه من ربه والمؤمنون الآیه فلما فعلوا
ذلك نسخها الله (ای بین ان المراد ما هو الخاص بالعزم لاما هو العام کما مر)
فانزل لا یکلف الله نفساً الا وسعها الی آخرها و اخرج احمد
ومسلم والترمذی والنسائی وابن ماجه وابن جریر وابن المنذر
والحاکم والبیهقی عن ابن عباس مرفوعاً نحوه وزاد فانزل الله ربنا
لاتؤاخذنا ان نسینا او اخطأنا * قال (الله) قد فعلت * ربنا ولا تحمل علینا
اصراً کما حملته علی الذین من قبلنا * قال (الله) قد فعلت * ربنا ولا تحملنا
مالا طاقة لنا به * قال (الله) قد فعلت * واعف عنا واغفر لنا وارحمنا الآیه
قال (الله) قد فعلت *

وصية نبويه

ايها الناس عليكم بالصلوات الخمس يَسْبِغِ وضوءها وتَمَامِ ركوعها وسجودها (۲)

ايها الناس اَدُوا زكاةَ اموالكم اَلَا مَنْ لَمْ يُوَدِّ الزكاةَ فَلَا صَلَاةَ لَهُ *
اَلَا مَنْ لَا صَلَاةَ لَهُ فَلَا دِينَ لَهُ ، وَلَا صَوْمَ لَهُ ، وَلَا حَجَّ لَهُ ، وَلَا جِهَادَ لَهُ .
اللَّهُمَّ هَلْ بَلَغْتُ (۳)

ترجمه

(۲) ای آدمی! طهارتینی تولدروب رکوع وسجودینی تمام ایدوب پیش نمازغه، یابشکنز *

نماز (چن نماز) بنده نك كونكى پاكلنمكینه اخلاقى توزلمكینه
الوغ سبب بولدفندن دین ده فرض ایدلگان حتی دینك الوغ
ارکندن حساب ایدلگان نماز سز بولغان دینى ناقص اعتبار ایدلگان
انسان نك صلاح قلبینه وحسن اخلاقینه دشمان بولغان شیطان
مسلمانغه ابتداء نماز توغریسنده حمله ایتادر بار طاقتی برله وسوسه
قیلادر بتونلای قالدورتورغه، طهارتنده مساهله قیلدرتورغه، نماز نك
اینك الوغ ركنی وقوامی بولغان ركوع وسجده سنده اوغرلارغه،
آشوقدررغه وخشوعسز ایتارگه تروشوب بنده نك اللهغه بولغان اینك
الوغ مناجاتینی وآنك رضاسینه ایرشور ایچون بولغان اینك قوتلی
وسيله سینی بتونلای روحسز قالدردرغه بارکوپینی صرف ایتادر *
شونلقدن رسول الله صلى الله عليه وسلم بو وصیتنده مذکور اوچ
ماده گه تنبيه ایدوب بش وقت نمازغه مداومت قیلو، وطهارتینی
مساهله سز کامل ایتو، وركوع وسجده نی کرکلی روشچه تمام قیلوبرله
وصیت ایتادر *

(۳) ای آدمیلر! ماللر نکر نکر زکاتینی اوتانکرهای زکات اوتامگاننک
نمازی بولماس (چن نماز بولوب یتماس) نمازی بولمغاننک دینی بولماس،
(چونکه دین اللهغه اطاعت، اطاعتنک اینک الوفی الله فی تعظیم و نماز در)
وهم (کامل) روزه سی، و (کامل) حجی، و (کامل) جهادی بولماس*
نماز قبلهغان کشینک اللهغه چن عبادتی و آندن چن فور قوی، و آندن
چن امیددی بولمایدر *

بناء علیه اول کشینک باشقه عبادات و خیراتی ده اللهغه چن اخلاص
و خضوع اوزره بولمغاندن تیوشلی روشچه کامل عبادت بولمایدر *

* *

ایها الناس ان الله فرض الحج علی من استطاع الیه سبیلا
ومن لم یفعل فلیمت علی ای حال شاء یهودیا اونصرانیا اومجوسیا الا ان
یکون به مرض حابسہ او منع من سلطان جائر الا لانصب له فی شفاعتی
ولا یرد حوضی * الاهل بلغت *

ترجمه

الله - یولینه کوچی یتکان کشیگه حجنی فرض قیلغان *
وهرکم (فرض بولا توروب) حج قیلمای اولسه تلاسه یهودی،
تلاسه نصرانی تلاسه مجوسی بولوب اولسین (اسلام دینینی قبول ایتمگان
کبی بولادر) مگر یولدن توقتالوردای آغرتی بولسه یا که ظالم پادشاه
توقتاتسه (معدور بولور) * های (فرض بولا توروب) حج قبلهغان کشیگه
شفاعتدن الوش بولماس (وصوصاغان کوننده) حوضگه کله آلماس
(ایچو نصیب بولماس) * حج مسئله سی و بوحدیث برنجی سنه ۱۰ نجی
نسخه ده تفصیل ایدلدی *

ایها الناس ان الله جامعکم یوم القیامة فی صعد واحد فی مقام عظیم
وهول شدید فی یوم لا ینفع مال ولا بنون الا من اتی الله بقلب سلیم*
الاهل بلغت *

ترجمہ

قیامت کو نندہ، بر میداندہ، الوغ اور ندہ، قتیغ فور قنچلی، پاک
وسلامت کونکل برلہ اللہ غہ یولقباغان کشیگہ ہیچ مالدن واوغلردن فائدہ
بولماغان کوندہ اللہ تعالیٰ سرنی بیغو چیدر *

بو خدیثہ قرآندہ غی روشدہ قیامت کونینی لاینفع مال ولا بنون
الا من اتی اللہ بقلب سلیم جملہ سی برلہ صفتلاغان * قلب سلیم کفر ومعصیت
برلہ خستہ لانغان، بوز ولماغان کونکلدر *

قلب، اللہ نک نظر گاہی، نور ہدایت و عرفان نک قرار گاہی بولغان
بر ظرف مقدس و محل محترمدر *

سوئے تربیہ، وفساد صحبت سبیلی (بمشیۃ اللہ) کفر آفہ مہلکہ سی
ابرشور گناہ علتہ مفسدہ سی اور ناشور * قلبنی طبیعی و فطری
بولغان حالندن چیقارر، بخشى ویماننى ایرماس طاعت لذتینی طیماس،
گناہ آپیسینی و قباحتینی سیزماس بولوب کیتار * موندای قلب عبادت
قیلسدہ خلوصسن، خشوعسن قیلور اللہ یولندہ اعانت ایتسدہ نیتسن
ایدر قیلغان عبادت و خیرندن قیامتدہ فائدہ کورماس * اگر اللہ نک
فضل و کرمندہ - سافلانغان، حالۃ طبیعیہ سندن آیرلماغان و سعادت فطریہ سندن
چیقارلماغان بلکہ حسن تربیہ برلہ حالۃ شریفہ سینی تقویہ ایدلگان
و فطرۃ مستورہ سینی ایضاح ایدلگان بولسد ہر نرسہ فی توغری
کور وچی درست آنکلا وچی و ہر خیر گہ رغبتلی، و ہر شردن نفرتلی،
و قیلغان اشدہ خشوعلی و درست نیتلی بولوب قیامتدہ بختلی، آق
بوزلی ابدی بولغان راحت و رحمتکہ ایرشکوچی ہواور *

مسلمان مکتب و مدرسه لرینه خواجه کملر

و کملر اداره سنده بولورغه تیوش؟

بو ایکی مسئله نك بر درجه جوابی مکتب و مدرسه لر نك تأسیس و تعمیر تاریخلرندن آنکلانادر * شویله که :

روسیه دولتی قزان و بلغار و سائر مسلمان ملکترلرندن استیلاء قیلغان قدرلیسیینه مسلمانلار ایچون دینی مکتب و مدرسه بناء ایتدیکی یا که بناسینه اعانت ایتدیکی یوقدر * فقط اهالی اوز آقچهلاری برله بناء و ایجاد ایتمک بولمقلرنده توققاتو ایچون قانونی مجال تابمادقه رخصت ایده کلمشدر *

هر قایو مکتب و مدرسه لر نی اهل اسلام اوز کیسه لرندن بارلی یوقلی آقچهلارندن تعمیر ایده کلمشدر * و الحاصل بتون روسیه تابعلکنده بولغان مسلمانلر نك دینی مکتب و مدرسه لر ی (بارچه لر ی) مسلمانلر نك اوز ماللری اوز ملک لری برله ایجاد ایدلمشدر * و بقالری و تربیه و ترمیم (توزایتو) لری * ینه اهالی نك ماللری و اعانتلری برله بولا کلمشدر *

بناء علیه اول مکتب و مدرسه لر نك خواجه لر ی البته اهل اسلام اوز لریدر * خواجه لق و متولیلک برله اول مکتب و مدرسه لده هیچ کمنک دخلی بولماسقه تیوشدر *

* *

مکتب و مدرسه لر خلقک غیر تلری و بایلار نك همتلری برله ایجاد ایدلگان بولسه لده اکثر ی (ب^{۹۰}/_{۱۱}) اماملار نك دلالتلری و تشویقلری ، و آنلر نك اجتهدلری و اول یولده تورلی تورلی جفالار نی تحمللری برله وجوده کلمشدر * ملکتمز نك (ترکستان باشقه) تورلی تورلی اورنلرینه باقولسون، احوالندن خبر آنسون امام و مدرس نك مداخله سندن و آنلر نك

اجتهاد لر نىن، بلكه آز مبالغه قىلغاندە يالغوز آنلرنىڭ غىرتلرنىن باشقە
وجودكە كىلگان مەكتەپ و مەدرىسە بىك آز چقار، سانغە كررلىك بولماس*
مەكتەپ سالور ايجون ملا افندى (امام و مەدرىس) دلالت ايتكان،
خلقى قوزغالتقان پس خاق يىغولشوب ياكە بر، ايكى باى قوزغالوب
دىن و علم ايجون مال صرف ايتكانلر عمارت تورغوزغانلر* ياكە
ملا افندى يورگان يوكورگان يوز صوينى توككان يوز، منك، تورلى
مشقت و جفا كوتارگان خلقدن بر، بش، اون، يوز، صوملاب آقچە
جيغان خلق طرفندن بالوكالە مەكتەپ و مەدرىسە تورغوزغان*

ياكە بايلار ملا افندىگە مەكتەپ و مەدرىسە تەميرىنە اعانت قىدىلە صدقات
واجبەلرنىن تەمليك ايتكانلردە ملا افندى غىرت دىنپەسى و حمىة مليەسى
اقتىضاسىلە مەنونا و متشكراملكىنە كرگان آقچە ايلە (۲) دىن و علم
ايجون عمارت ايتكان مەكتەپ و مەدرىسە تورغوزغان*
بنا عليه ملا افندىلر مەكتەپ و مەدرىسەلرنىڭ مۇسىلىرى و طىبىعى مەدرىس
و ناظرلر بىر*

* *

اماملر مەكتەپلرنىڭ و مەدرىسەلرنىڭ مۇسىلىرى و طىبىعى بولغان مەدرىسلىرى
ايسەلردە مەكتەپ و مەدرىسەلرنىڭ دوام و بقاسى ايجون ضرور بولغان اسبابىنى
يەتوشدەرك، و داخلى اشلىرىنى اداره قىلماق، تەلىم و تەدرىس وظيفەلرىنى
كەمى يىنقى اوتامىك بر آدمگە بايتاق آغىر خىدمەت بولدىقندىن خارچى
اشلىرى ايجون امام و مەدرىس تەخت رىياسەتندە بر هياة ناظرە
(پوپوچىتەلىستوا) تەرتىب ايدوب معلم، مەدرىس لرنىڭ خىدمەتلىرىنى يىنكىتىمىك
و آنلرنىڭ اجتهاد و ھىسن تەرتىب اوزرە درس وظيفەلەرنىڭ دواملىرىنە
مىساعدە ايتىمىك تەيوشلىمىر*

(۲) بو بابدە مىسالى قىلغان بو نىت ايلە ملك ايدىلگان آقچەدن اوز
كىسەسىنە الوش قالدىرغان ياكە بىتونلاى اورناشدىرغان كەسەنە بولاسە،
۱ ياكە ۲۰۰۰ دىرچەسەند، آز بولغانغە حساب ايدىلورگە لايىق دىگىلر*

مکتب و مدرسه لر نظارتنده سو استعمال

بعض اماملرده مکتب و مدرسه تدبیر و نظارتنه سو استعمال ایشده در *
مدرسه لر نی خاص ملکری کبی سایمق، و محله خلق یواش
بولدفلرنده آنلرنک دیناً و ادباً فائده لی و حاجتلی بولغان مشورتلرینه
قولاق سالماق، و اوقوتو اشنک مساهله یاکه بالکلیه بطالت ایدوب عماره
دینییه نی هلاک ایتمک، و اوقوتوردای معلم کلتورودن ابا قیلیمق، خلق
کرکسنوب معلم قویسه لر آنکا حسد ایتوب تورلی بهتانلر چیقاروب
خلق آراسینه فتنه سالماق کبی سو حرکتلر و فسادلر قایو اماملردن کورله در *
موندای اماملرنک موندای سو حرکتلری ملتینک اویاو و قایغولی
گر و هلرینی قایغورتادر ورنجوتادر بلکه اجمالا اماملر توغریسنده
خلقتنک برودتلرینی، سو ظملرینی، سو قصدا رینی جلب ایتمکده در *
اماملر برله خلق آراسینه برودت تشو، ملتینک آلدافنی خیرلی
امیدلرینه کیچولماسلک کیسکه سالو بولادر *

روسیه تابعلکندنه بولغان مسلمانلر نی کوب زمانلردن بیرو
دین و ادب لری جهتلر نجه سافلاب کلگوچیلر، تعلیم لری ایچون اوزلری
و خاتونلری برابر خدمت ایتکوچیلر ملالردر * خلق ده ملالردن بولغان
خدمتلر نی تقدیر ایتکانلر، آنلر نی زیاده احترام ایتکانلر، آنلار غه مالی
و دنیاوی یاردملر قیلغانلر * شول روشلی ایکی طائفه آرالارنده
شوندای افاده و استفاده علاقه سی بولغانغه هر قایو طائفه یخشی دین
و دنیا لری سار تین عادتجه گوزل معیشت ایته کلگانلر *

اگر علماء برله خلق آراسی بوز و لسه علما ایچون دنیاوی،
اقتصادی ضرر کوب بولور خلقدن استفاده آزابور بالضروره اوقوردای
شاگردلرده کسب یولینه کررلر علوم دینییه دن بوز دوندلر لر، علم
آزابور علماء بتار مونک اخیری طبیعی دین بتودر معاذ الله
و ثانیاً خلق علمادن آیرلدیسه علمادن قاچارلار آنلر نی طنکلا.

ماسلار دينى استفاده لرى آزاير باره باره بتار ينه يوقار غيده غى كىي دين
صونار معاذ الله *

پس اماملر مذکور مکتب و مدرسه اشلىرى ، وفى انفسهم
بولغان استقامت و حسن اخلاق لرى ؛ و سائر امور لرى چهلر نچه خلقتنك
نظرلرينى كه مومتاسكه ، و آراغه ساو قلق تشور مسكه اجتهاد ايتمليد لر *
اگر يوقار يده ايتو لگانچه اماملر مکتب و مدرسه لرى تمام اوز ماللرى
حسابلاسه لر ، فقط حسن نظارت و حسن تدبير وظيفه لرى بر له اکتفا ايتماسه لر
البتة اهالى آندای اماملرغه تيوشنچه معامله قيلورغه ، و آنلرغه حاللرينى
و كرکلى بولغان وظيفه لرينى و حقلى بولغان درجه لرينى تانوتورغه
مجبور بولورلار * موندای ملالر ملت اشنده خائن لك ذالتيه گرفتار
اولدقلى كىي عاقبتنده شرمنده لك جزاسينه دوچار اولورلار *

والحاصل علماء و ائمه نك سو نظارتلىرى و چاماسىز استبدادلىرى
بالاخير خلقتنك (طبعى اوياندىقلرنده) علمادن يوز دوندرولرينه ،
و مونك اخيرى ايسه علم بتووينه ، و مونك اخيرى ايسه دين يوقالوينه
مضى بولوخوفى آچيقدر * بناء عليه مکتب و مدرسه ايسكيچه خلقتنك خواجه لقند
بولسون ، اماملر و مدرسلىر خلقتنك مشورتى بر له نظارت و تدبير ايتسونلر ،
ملكلىرى حسابلاماسونلر ، ملت نك حياتى ، ديانتى ايچون بولغان وفق
حساب ايتسونلر * والسلام

تربيه عامه (اوبشى آبراز اوانيمه)

روسيله بولغان آز و كوب تربيه لى و آنكى خلقلارنىڭ؛ دنياده بىخى يىشامك ايچون البته علم و تربيه كرك، علمىز علمى خلق بولە نىگوز معاملە و نىگوز افاده و استفاده مەكن دگل ايدكىنى كوب زماندن بىر و سويلدىلر و يازدىلر * لىكن بىر طرفدن بالفعل حياتنىڭ كۇچلاوى و معاملەنىڭ اير كىرلوى بولمىغانغە، ايكىچى طرفدن حكومتنىڭ قوۋە مالىيەسى وفاقىمىغانغە، و آنك اوستىنە عامە خلق طرفىدىن قولايسىزلىق اوچراو احتمالى بولمىغانغە ياپون صوغىشە چە بومسئله تلىدە و كغىدە فالاراق توردى مذكور صوغىش بو فكرنى قوتلىدىردى چونكە حيات بالفعل بواشكە كۇچلادى حاضردە علمىز حيات غايت آغىر ايدكىنى بىلدىردى * بالضروره حكومت بواشنى آلغە آلماقى بولدى * غصودار ستوينىنوى دوماغە (ملت مجلسينه) بو مسئله عرض ايدلدى و مجلس ده اصل مسئله گە قرار وىردى * تربيه عامه (اوبشى آبراز اوانيمه) توزىلدى *

* *

تربيه عامه نى؟ و آنندن مقصود نى؟ مسلمانلر ايچون فائىدەلى ياكە مەمكن بولغان تربيه نى روشلى؟ حكومت ايچون فائىدە شونده بولمقى!
تربيه عامه! عامە خلقنى - ايسكىچە $\frac{20}{100}$ غنىسى دگل -
بار چە سىنى اوقۇچى، يازۇچى، اوزاشنىڭ - تجارتىدە، زراعتىدە، صاعىتىدە -
معاملە سىنە مضطر بولا تورغان باشقە خلقىدن توبان قالماق و آلدانماق
درجە سنده بصيرتلى (كوزلى)، جانىنى و مالىنى ساقلاز درجەدە حسن
اخلاقلى - و هذا من اصعب الامور و دونه خبط القنادر - فيلودر *
مذكور نرسە لرنىڭ كمالى چىكىسز بولغان تعليم و تربيه اىستارسەدە بزدە
حالا متصور و مطلوب بولغانى ابتداءى درجە سىدر *
بونك ايچون عامە هر بالانى سكر ياشىدىن ۱۲ ياشىغىچە دورت سەنە اشبو
پر وگرام اوزرە تعليم و تربيه ايتىلىدىر :

(۱) هر ملت نك اوزى سويگان^(۲) تل و حروف اوزره درست يازارغه و اوفورغه اوگرادلور، دينى كتابلرنى، حياتى (تركلك ايچون كرك بولغان) كتابلرنى ورساله لرنى و غزيتنه لرنى بخشى آنكلار در جده بولور. ب) دين، هر ملت ايچون اوز دينينى - اعتقادات و عباداتينى تاريخ مقدسى برله - بخشى بلنرمك كرك *

بومدكور تربيه عامه نك ابتدائى در جده سنده گى قاعده اجمالیه سيدر *

ج) حساب قه (اعمال اربعه نظرى و عملى روشقه) بخشى ملكه حاصل ايدر د) جغرافيه، وطن نك و كورشى مملكتلرنك اجمال احوالارينه مطلع بولور قدرلى

ه) هر قوم اوز ينك دينى و مى تاريخينى و هم دولت تاريخينى اجمال بولور و) علم اشياء، هر تورلى اشيا دن خبر تابارلىق، تورلى بخشى صناعتكه فزغورلىق در جده بالاغه معلومات و برو كرك *

تربيه عامه دن مقصودنى ؟

يوقارغى مقاله تربيه عامه دن مقصود هر كمنى حيات اشك بصيرتلى قىلو ايدكىنى آنكلو قصدى برله اوفوچيغه شايد آنكلاتقاندر.

مگر بوبابده قورانكغو و تيران بر مسئله باردر لك زمانلارده اول مسئله مسلمانلرنى ار كوتدى، قور فوتدى، قاچوردى * حكومت اعضالرن دن بعضلرنك لايحه سنده گى «آبروسيت» عامه خلقنى روسلاشدر و يعنى حيات اسبابنده (كيوم، تل، يمك، ايچمك و سائر عادات) روس قومى برله بر توستلى قىلو مطلوبينه ميسيونرلرنك «خرستيت» غايه لرى ايچون بولغان تورلى تورلى دسيسه لرى فوشولوب بو ايكى تورلى (آبروسيت، خرسيت) مسلمانلرنك دين و ملت لرينى تامرى برله بتورو بولغانغه (حكومتك

(۲) ملت نك اوزى سويگان تل و حروف اوزره بولمسه بالارغه اوگرنو فائده لانو آغز بولور بالانك آنا و آناسى و قبيله سى ده اجنبى تلك و اجنبى حروفده اوفوتورغه راضى بولماسلارده بالانك يارم يورطى نشاطينده سوندر لر فتنه و تشويش دن باشقه زور نتيجه توغماس.

مقصودی شولمو ياكه باشقه مو) مسلمانلر اول اشلر نك ييلندن اوق
فورقديلر وهر قايسى اول ايكي ماده قارشولقنده بار طاقتلري
برله اوزلريني وقيامت كچه اميدلى بولغان نسللريني ساقلازغه
قصد ايتديلر و حكومت نك اعضا سينك شونداي لايحه لري وهر اورنده
ميسيونيئرلر گه مساعده لري سببلى حكومت نك مسلمانلر غه متعلق
هر اشنده مسلمانلر سو ظن برله قار اوچان بولوب كيتديلر حنى
روسجه اوقومسئل سیده اوشوبابدن در

حكومت نك ايسكى حالينه قياسا اوشبو حاضر فوز غالغان تربيه عامه ده ده
«آبروسيت» قاعده سى بيك يراق يورماس، وهم ميسيونيئرلر نك
اول اشكه قانشوب آبروسيتنى خريستينگه قاتشدرولرى ياكه
ايلندرولرى و بناء عليه تربيه عامه نك هر ملت حقنده روسجه تل
اوزره ايدلمكى بيك قوتلى احتمال ايدى و لكن الحمد لله پادشاه
حضرت نك بتون رعيه و ملكت ايچون خير خواهلىق و آنلر نك ترقى
و راحت كينى ايستاوى وهر قايسى دين و ملت اهلينه دين و ملت نلر نده
اختيار و حریت و يرمكى آنداي خوفلى احتماللر نى ضعيفلنردى و كوب
زيانلى احتماللر نى آزياندى * و حكومت نك تربيه عامه دن مقصودى فقط
تربيه عامه و ترقية ملت و اصلاح ملكت بولو احتمالينى كوز
آلدمز غه قويدى كونامز كه انشاء الله مونكا اشاندر ر و خلقنى طنچلاندر ر *

مسلمانلر اوچون فائده لى ياكه ممكن بولغان تربيه نچوك ؟
بوقاريده قسقه چه ايدلدى كه مسلمانلر ايچون تربيه عامه نك
— روس تلنچه بولماينچه — خالص اوز تللر نك بولمقى لازمدر * مسلمانلر نى
عامه اوقومتق و علم يولى برله فائده لاندر مق شونده غنه مكندر *
اولا: روسجه اوقونى — پادشاه حضرت نك مانيفيست عاليه سينه
و ترقى و حریت طرفدارى بولغان كبار دولت مسلكلر نچه بو احتمال
بعيد بولسه ده — مسلمانلر غه ده عامه تكليف ايدلسه آنلر آفتوق

طاقتلرینه چه قبول ایتماس ایچون تروشاچاقلر چونکه ایسکیدن روسچه اوقوتونی آبروسیت یاکه خرسیت بولی دیو تانوغانلر حاضرگی تکلیف - بوله فالسه - آنکا مبنی بولمسه ده اشاناسلار * هنوزده دین و ملتیزنی بتورمکچیلر دیو فورفورلار بالالارنی قورقوتورلار * اش بارماس، توفتار * حکومت ایچونده قورقنچلی اش بولمسه ده بایناق تشویش بولور *

وثانیا: هرملت اوزینک اوگرنگان وبلگان تلی اوزره اوقوسه طبیعی تیزرک اوگرانه مقصودقه تیزرک ایرشه هیچ روسچه بلمگان سکز یشار بالانی روسچه اوقورغه قوشولسه تل آنکلار ایچون فی قدر جفا تارتمق بلکه استعدادینه زیان کلتورمک خونی بولور * درس وفن آنکلاو البته یراق فالور *

وثالثا: تربیه عامه روسچه بولغانده مسلمانلار قوللرنده بولغان ایسکی دورت بش منک قدر مکتبده روسچه اوقوتولونی هیچ قبول ایتمسلر * وهم اول مکتبلرنک بتون معطل (بوش) فالولارینه ده راضی بولماسلر * بناء علیه بو توغریدن ده خلق آرا بیوک اضطراب تورلی روشده بولغان درسلی جهندن بیوک ضابطه سزاق حاصل بولور * حکومتنک مقصودی بولغان خلقنی فائدلاندرو وبصیرتلندرو حاصل بولماس * فعلی هذا مسلمانلار ایچون فائده لی تربیه وتعلیم اوشبو روشده بولورکه: بولغان قدرلی مکتبلرنده انصافی اماملر نظارتنده یخشی معلملر قویوب حکومت ایستگان وترقی وبصیرت ایچون لازم کورگان قدرلی - یوقاریده کورساتولگان ایدی - درسلینی توقفسز اوقوتسونلر * حکومت، صلاح ملک وترقی رعیت ایچون فی قدر تربیه وتعلیم ایستای ایکان یوقاریده ایدلگان پروگرام اوزره التزام ایتسونلر زیمسنوا وسائر خزینه لردن اول مکتبلرگه کرک قدرلی اعانت ایدلسون؛ روسچه اوقو ایسه هر مسلمانک اوز اختیارنده فالسون آنک ایچون آیرم مکتبلر

سالو نسون وقتلی، ساعتلی فقط روس لسانی - سائر فن ایچون دگل - ایچون آنده او قورلارده بر درجه روسچده بله طورغان دیولور پروغراماده ذکر ایدلگان تورلی نرسهلردن خبردار بولغان بالا بولوب چیقارلر بوروشلی او قوغانده مسلمانلار اوزلری قورقان نرسهلردن طنج بولورلار دینی و ملی تربیه دن آیرلماسلار *

روس بالالاری قدر معلوماتلی و بصیرتلی بولورلار * روسچنی - تکلیفی ایدلمگانه گنه - هم یخشیفنه او قورلار و بولورلار *

والحاصل بز مسلمانلار تربیه عامه نی قبول ایتامز ولکن اوز تلمزده اوز حرفمزه روس بالالاری بلسگان نرسه نی بالالارمزغه بلدروب میدانه چیقارامز فقط بزگه حکومت مساعده ایتسون تکلیف برله خلقمزی معارفدن اورکوتماسون *

خط حقنده ملاحظه

انسانلر اوزلرینک احساس و تصورلرین سوزلری آرقاسنده ایکنچیلرگه ایرشدرلر، اوزلری هم شول سوزلر آرقاسندک ایکنچیلرینک احساس و تصورلرین آکلیلر و بولشه لر.

انسانلرینک تجربه و ملاحظه لری آرتقان صاین احساس لری آرتا ونفایادر. و بونلر آرتقان صاین ایکنچیلرگه بلدره سی کیلورلریده قوتلنهدر. دخی احساسلری آرتقان و قوتلنگان صاین کوبرک کشیگه لدره سی کیله، و احساس لری عزیزالوجود بولغان صاین بونلرنی بترمزگه و ازانق قالدیرغه تلیلر.

آق دىگنگز تيره سنده مصريلر ايك مدنى واىك معرفتلى خلقلر ايديلر. آرالرنه كاهنلر حكيملر كوب ايدى، صناعت وغير احساسات فوق العاده ترقى قىلغان ايدى. طبيعى اولارق بونلر بو احساسلرين وصناعتلرين مخاطبلرينه گنه بلدر وگه قناعتلنمه ينجه اولرلردن صگيلرغه ده قالدرا سىلرى كىلدى. بونىك ايچون واسطه لر ازله ديلر. نهايت تصوير (صورت يا صاو) نى بو كا واسطه ايتوب طابديلر. اولرلرينىك هر بر احساسلرين وصناعتلرين صگيلرغه صورتلر واسطه سى برلن قالدرديلر. چايخانه لرنىك ايشك باشنده صاموار - چاينىق - چنپاقلر - چاى اچوچىلرنىك صورتنى «بو اويده چاى اچرنلر» ديگان جملهنى هر بر اوقوغان و اوقوماغان كشىلرگه تللىرينىك آيره سينه باقمايىنچه كمال فصاحت و بلاغت برلن آڭلاتندهر. منه بو آنلردن قالفان اثردر. مصريلرده بو اش بيك شائع بولغاچ بو كاغنه قناعت ايتمه ديلر، حتى بو نوع افاده لرنى تجارت اشلرنده هم قوللانوى آرزو ايتديلر. صكره بو مقصودلرينه يىتر ايچون هر نرسه نىك صورتنىك آنىك اسمينه دليل ايتديلر. مثلا «صاموار» ديگان سوزگه صاموارنىك صورتنى - «قلم» ديگان سوزگه قلم نىك صورتنىك دليل ايتديلر. فعللرگه نرسه لرنىك فعللرينىك صورتنىك دليل ايتديلر. مثلا «صاموار قاينى» ديگان جملهنى افاده ايچون صاموارنىك - و آندن بو چغونىك صورتنىك دليل ايتوب احساسات و صناعتلرى حقنده افاده و استفاده نىك يوللن كىكايتديلر. نناك كه چىنلىلرده يازو برلن افاده و استفاده طريقى شولاي حالى صلى سندن بيك يراق كىتمه گان، شونىك ايچون آنلرنىك يازولرلرين اوگرنمىك ۲۵ مكدن زياده علامتلرنى بلمكدن عبارتدر.

مصريلر بارا طرغاچ بوننده آور صاناب تاغىن جىكلرك طريقلر ازله ديلر. هم ازله وارينه كوره موفوقده بولديلر. شويلاكه قاراديلر

تَلَر نَدَن اَلله نِيچَه مَك علامتَلر بَرلنده افاده سِي تمام بولمِي طرغان سوزلَرَنك كِي سَكْرِي بِيَك كوينده بَر تَسْلِي وِبَر تَرْلِي بُولادر.

بُونِي يَخْشِي مِلَاحْظَه ايتوب فاراسهلر تَلَر نَدَن گِي اَلله نِيچَه مَك لَغْت يَكْرَمِي اِيكِي گَنَه تَرْلِي يَاخُوْد اَنَدَن هَم كِي مَرَك كِي سَكْدَن يَا صَالَا اِيكَا.

بُونَدَن صَوَك اوز اَرالَر نَدَه اِيك مَعْرُوف وَمَبْدُول صَوْرَتلَرْنِي، شُول صَوْرَة اِيه سِي نَك اَسْمِي نَك باش اَوَازِي نَه علامت بولوغه تَعْيِي ن ايتديلر.

مِثْلَا صَاوَار صَوْرَتِي ن «ص» اَوَازِي نَه - قَلَم صَوْرَتِي ن «ق» اَوَازِي نَه علامت ايتوب يَكْرَمِي اِيكِي تَرْلِي صَوْرَت بَرلَن هَر سَوْرَتِي يَا زَوْب

اَكْلَا تُونَك بُولِي ن طَا بديلر. اَق دِي كَنَز تِجَارَتِنْدَه اِيك اُسْتَن خَلْق فِينِي قَه لِيلَر مَصْرِيلَر دَن بوعلامتَلرْنِي اَلْدِيلَر^(۱). اَنلَر دَن يُونَانلَر اَلْدِي.

يُونَان يَا زَوْنَدَن بَنُون يَا وَرُوپَا يَا زَوْلَرِي ن بَر اَز تَغْيِير بَرلَن يَا صَادِيلَر. حَتِي مَصْرِيلَر دَه «آ» اَوَازِي نَك علامتِي اَسْمِي نَك اولسِنْدَه «آ»

اَوَازِي بولغان شُونْدِي (a) بَر قَش صَوْرَتِي ايدِي. يَا وَرُوپَالَر اَنِي شولاي (a) يَز تَوْبَن فَا بِلَاب اوزلَر نَدَه هَم «آ» اَوَازِي نَه علامت

ايتديلر. عَرَبِلَر دَه يَا زَو علامتَلرِي ن فِينِي قَه لِيلَر دَن اَلْدِيلَر. لَكِن فِينِي قَه لِيلَر عَرَبِلَر كَبِي او كَدَن صولوغه يَا زَالَر ايدِي ايسه دَه، اَوَازلَرِي يَكْرَمِي

اِيكِي گَنَه تَرْلِي بولغانغَه علامتَلرِي دَه ۲۳ گَنَه ايدِي. عَرَبِلَر نَك سوزلَرِي اول يَكْرَمِي اِيكِي اَوَاز بَرلَن گَنَه تمام بولمِغَاچ يِنَه اَلطِي اَوَاز «ثَغْد ضَغ»

نَك علامتِي ن اَرْتَر دِيلَر. بُو اَلطِي اَوَاز نَك علامتَلرِي نَه «رَوَا دَف» دِيدِيلَر. شولاي ايتوب عَرَبِلَر اوز حَرْفَلَرِي نَه ۲۸ علامت يَا صَادِيلَر.

اِسْلَامْغَه قَدْرْلِي عَرَبِلَر شُول ۲۸ علامت بَرلَن فِكْرلَرِي ن افاده وَا سْتِفَا دَه ايتَر بولديلر. صَكْرَه اِسْلَام ظَا هَر بولوب عَرَب مَدْنِي تِي تَرْقِي ايتكَاچ

بُو اَفْكَار افاده سِنْدَه اِيكِنچِي تَل صَا نَالْغَان يَا زَوْنِي يِنَه نَقْلَاب دَقَّة لَب مِلَا حَظْه گَه مَحْتَاج بولديلر. بُو مِلَاحْظَه لَر نَدَه حَرْف مَدْلَرْنِي طَا بُوْب مَاقْبَلِي نَك

(۱) بعض محققلر «صورتلَرْنِي مَقْطَعَات حَرْفِيَه گَه بِيْلِي گُو لَوْجِي فِينِي قَه لِيلَر ايدِي» ديسه لَر دَه بَز مَصْر تَارِيخ لَر نَدَن اِسْتِفَا دَه مَز گَه كَوْرَه يَا زَدَق. لَمَحْرُورَه.

حرکه سی، جنسندن بولغان واو - الف - یانی آنلرغه علامت ابتدیلر.
 الفنی اوزینگنه تلفظ ممکن بولماغانغه لام ننگ اخیرینه یالغاب آتی «لا»
 برلن آکلاندیلر. ینه کوبړک ملاحظه لرنندن صوک بتؤنی آواز لری ننگ
 علامتی برترلی بولغانغه، نقطه لر آرتدروب بولنرنیده بریرندن آیردیلر.
 صکره اش بولنر برلنگنه ده تمام بولماغانین آکلاب ضمه - فتحه کسره - سکون
 آواز لرین طابوب بولنرغه ده علامت لر (و - یر - ه) یا صادیلر. ایک صوک
 شونلر برلن عربلر ایکنچی تل اعتبار اولنغان یازولرین تکمیل ایندیلر.
 صکره بزترکر مسلمان بولغاچ اوزمزنک «اویفور» یازولرین طاشلاب
 اسلام برلن برگه عربلر ننگ یازوینده قبول ایندک. بو هم معقول اییدی؛
 چونکه ایکی یازونی اوگرنو اورنینه بریازونی اوگرنو برلن اشمز تمام
 ابولادر. لکن فینیکه خطلری عربلر ننگ آواز لرینه یتمه گان کبی بزنگ
 ترکی سوزلرمزده گی آواز لرغه ده عربلر ننگ خطلری یتیمیدر. شونک
 ایچون بزده «ب» خطندن چفاروب باء فارسی اسمنده «پ» خطین
 جیمندن جیم فارسی (چ) - زا - دن زاء فارسی (ژ) - کافندن - کاف
 فارسی (گ) - ینه کافندن - صاغر کاف (ک) اسملرنده برنیچه علامت گه
 اتفاق ایتوب شونلرنی آرتدرغاچ عربلر ننگ حرف وحرکه لری برلن
 اوز سوزلرمزنی یازارلق حالگه کیلدک. عربلرده بولغان کبی بزده ده
 کسره ثقیله وخفیفه اسملرین آلورلق ایکی ترلی کسره بولسه ده بزنگ
 کسره ثقیله مز، عربلر ننگ کسره خفیفه سینه صفتنده تمام مطابقدر؛
 چونکه بزده «ایت - بیت» کبی سوزلرده صریح کسره بولسه ده بر
 الف مقداری باصوی لازم بولغان کسره توکلدر. بزنگ کسره خفیفه مز،
 ضمه برلن کسره آواز لری آراسنده راق قلاقه بلنه طرغان بر آوازدر، که
 عرب سوزلرنده برده یوقدر. ائما اوزمزنک هر سوزمزه باردیمک خطا
 بولسه ده بیک کوب سوزمزه طابلادر. (ات - بت - تز - کبی). اییدی بز
 تز بلرنک کسره ثقیله سینک علامتی بولغان یا (حرف مدانی صریح کسره

مزگه علامت ایتوب قبول اینکانمز، بو معقول. مگر کسرۂ خفیفه مزگه عربنک کسرۂ خفیفه سینک علامتین (—) قبول اینسه ک تعلیظ لازم بولادر؛ چونکه بالارغه عرب سوزلرنده بونک کسرۂ صریحه علامتی بولغانین بلدر وگه مجبورمز. بس بر علامت، عربی سوزده بر آوازغه- ترکی سوزده ایکنچی آوازغه علامت بولماسون ایچون عربلرنک کسرۂ خفیفه علامتین ترکی سوزلرده بتونلی رفض ایتوگه (طاشلاوغه) مجبور بولامز. اش آنک برلنگنه تمام بولسی، اوزمزنک کسرۂ خفیفه مزگه ده بر علامت احداث ایتوگه ده مجبورمز بو علامت حقنده بنم فکر مده اوچ ترلی نرسه یریدر: بر نجی- کلمه نک حرفلرینه حرکه قویولازم بولغان اورنده بوکا هیچ بر علامت قویماونی علامت ایتمکدر. ایکنچی- کسرۂ ثقیله گه «نقطه لی یا» کسرۂ خفیفه گه «نقطه سز یا» نی علامت ایتمکدر (۱). اوچونچی بو آوازنگ ضمه غده کسرۂ گده مشابیتی بولغانقه، حرف ننگ آستینه ضمه یازونی علامت ایتمکدر. محترم باز وچیلرنک فکرنگ احتمال بوندن اصلح طریقلرده طاباور اول تقدیرده قوشلاوغه حاضر من. ایمدی ترکی تلنده فکرلرمزنی یازوب واقوب آکلاشماق ایچون ۳۴ ترلی حرف و (سکوننی ده حرکه گه صاناسه ق) طوقز ترلی حرکه نی بالارغه اوگرتوگه وهر اوقوچی ویا زوچیلر بلوب استعمال ایتوگه مجبور بولامز. حرفلر معلوم. حرکه لر: ایکی ترلی فتحه- ایکی ترلی

(۱) (۲) (۳)

کسرۂ دورت ترلی ضمه - بر سکوندر. مثالی: بر بیر بر

(۱۴) (۵) (۶) (۷) (۸) (۹)

بار بر بر بور بوری تب

آخری وار.

احمد جان مصطفی

(۱) ۱۹۰۷ نجی یلغی معلملر اجتماعی نك املا وتل اشترین قاراو ایچون تعیین

اولنغان هیئت، بو کسرۂ گه علامت ایچون کلمه (اسم - وفعل نك تبی - وحرف) اخیرنده نقطه سز یا (ی) قویلوب اورطاسنک هیچ بر علامت قویلملوغه اتفاق ایتدیلر.

(۱) باغه کسرۂ خفیفه برلن صان اسمی) ۲ کسرۂ ثقیله برلن بیرمکدن امر) ۳ فتحه

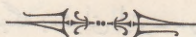
خفیفه برلن برمکدن امر) ۴ فتحه ثقیله برلن بارمقندن امر) ۵ قسقه ونچکه اتره برلن

برمکندن امر) ۶ قسقه و قالن اتره برلن برمقندن امر) ۷ قالن وازن اتره برلن آق تاش

(۸) اسم (۹) باغه سکون برلن چیلک تبی.

ملى شعر

كشى ديك ملت اسلام حر اولسون اختيار اولسون
 اسارت زنجىرى باشدن دور اولسون اشتىار اولسون
 كرك كم خوش كورهن دينده تور ورغه اختيار اولسون
 مقدم وضع اولان قانون خوار اولسون اكتىسار اولسون
 مكاتب و مدارسده دلمز اعتبار اولسون
 تعلم تعليمه هر دم زور اولسون اقتدار اولسون
 مقدس حرفمز ملتزمگه انتصار اولسون
 القبا حرفن اوزگارتان خوار اولسون اهرار اولسون
 مدرسنك، معلمك، حقوقى اعتبار اولسون
 آلاز ملت ايچون هر دم سور اولسون افتخار اولسون
 دينى علمى اشمزگه حكومت عون ايدار اولسون
 خرابه حالى ملتلك كور ولسون ابتصار اولسون
 اداره روحانى شرعمنى اجرا ايدار اولسون
 اينيسپيكاتور و غيرلر دور اولسون بى اعتبار اولسون
 جماعت شوراسى هر بيرده ياپىق اختيار اولسون
 براو كيفينه باغلانسه كور اولسون انجرار اولسون
 سياست امريده نسوانمزنك حقى بار اولسون
 شريعت امريله (احكام) خر اولسون اختيار اولسون

پیداغوغیا

۷ نجی دن مونك

بزنك بو مقامده تربیه نك ايك مهم مبحثلری شونلر در:

(برنجی) بالالرنی طهارتکە-غسلگە-یونرغە-طاك برلن یقودن
طررغە-شغللرینك مقدارین، وزمانین ضبط ایترگە-اولطرغانده
ویرگانده جسم نك یوقاری بارطیسین طورى طتو کبی حفظ صحت
اسباینه-عادتلندررگە کیرکدر.

(ایکنجی) هر قایو اعضانی اوزینك وظیفه سنده تیزلك برلن یغشی
استعمال ایترگە-صوده بزرگە-خصوصاً قزلرنی نگارگە چیگارگە-وهر
کبی ریاضه بدنیه دن باشقه ترلی تن اشلرینه عادتلندررگە کیرک.
(اوچونجی) حسن خط-رسم-کورکام طاوش برلن سویله-و
وافو-و نرسه لرنی یغشی ایتبوب کورستو کبی نرسه لرنك حسن
قبجین آبررغە عادتلندررگە کیرک.

(دورتنجی) فکرنی اوتکنیتوگە-وسوزده خطادن صافلانرغە-
دخی درست وتیز حسابلارغە-وهر قایو معرفتگە ایرشدروچی
اشلرگە عادتلندررگە کیرک.

(بشنجی) دوست و دشمن وهر ترلی کشی برلن نیچك کورشرگە-
واولطرشرغە-و آیرلشرغە-وهر کم نك قدرین تقدیر ایترگە-و آچق
بزن کورسترگە-وبوندان باشقه هر ترلی آداب اجتماع و صحبت گە
عادتلندررگە کیرک.

(آلطنجی) کشیگە بخشیلق ایتبو-سوزده و وعده ده طوغری
بولو-کبی کورکام خلق و اشلرگە عادتلندررگە کیرک.

(یدنجی) نماز-روزه-ومسجدگە بارو-وغیر مبارک اوزنلرغە حاضر
بولو کبی دینی اشلرگە و ایندگولرنك عادتلرینه عادتلندررگە کیرک.

یشلرنی بواشلرگه عادتلندر وده ایک زور یاردمچی، معلم و مربی لرنک شول خلق لار برلن خلقلانوب - وشول فضیلت لار برلن صفتلانوب یشلرگه اورنک بولماقیدر. چونکه «شاگردگه استادی بر کو چرگچدر» دیو حکما طرفندن بیورلمشدر. یشلرنی تییشلی عادتلرگه عادتلندرمک ایچون مربیلر ازاق زمان صافلارغه - ویکلدن آوزراقغه و آندن آوزغه آفرینلاب آلوب باررغه تییشیلیدر.

شهوتلر.

شهوة، نفس گه ایرکلنگان طمعدر، که اوته وینه فارشی طرغان نرسه لر برلن صوغوشوده، فکرنی - وعقلنی - وارادهنی اوز فائز سینه اشلتر. اسباب و نقائصینه اعتبار والتفات ایتمز (قایغرماز)، امر - ونهی لرنی اشلکه قویماز، بصر و بصیرتنی صوقرایتر، حتی حاجتینه فارشی ایسه سین فدا بولورغه یاقن قیلور.

افراد انساندن بعض سنده شهوتنک قوی، و بعض سنده ضعیفلگی، جسمده - ونفسده استعدادنک قوی و ضعیفلگنه تابعدر. جسمی قوتلی کمسنه ننگ، شهوتگه تیز کرشوی بیکلدلر. ضعیف جسملی کمسنه، شهوتینه آیرشر ایچون حیللر یا صابغه آفرینلاب کرشهدر. دخی شهوت، یشلکده - یکت لکده قوتلی بولوب، قارتایغانده ضعیف لنهدر.

شهوتلر، بربرینه موافقلر - یا مخالف لردر. موافقلری، ایسرو - زنا - اسراف کبی برین بری چاقرر و قوتلندر. مخالفلری، کبر - وبخل کبیدر: متکبرنک بغیل بولغانین - یاخود بغیلنک مکتبر بولغانین بیک آز کورلهدر. مخالف لار، بربرسی برلن چیکشگانچه صوغشدر. شهوتلر، قایچاغنده، چن (حقیقی) متعلقندن اوتوب، آکسا باغلانغان - یاخود بتونلای یاط بولغان نرسه لرگده اوزارلر. مثلاً عشق، بونک ایسه سی معشوقه سی نه باغلی - یاخود عشقینه یاردم ایته طرغان نرسه لرگده میل

ايتهدر. غضب برلن انتقام (اوج آلو) شهوتيده شولای :
مثلا تربيه سز بر کشی آچولانسه قولنگی نرسه نی بروب واطه در. ايرينه
آچولانغان خاتون بالاسين قيناب انتقام ايتهدر.
بو اورنده تربيه نك وظيفه سی. شهوة نك تشين صندروب -
اوپلن سونندروب درجه سين ايندرمكدر. مگر، شهوة نك اوپلن
سوندره م ديوب، حرامغه قاراغان ايچون كوز چغارو - وعضوناسلنی
اتلاف كبی طبعی جهازارگه ضرر كيتررگه يارامی.

جنب الله ده تفریط سببندن. تصوف دعواسنده غی بيك ككوب
كشيلرده (خصوصا نصاری ده) بولغان بواش، شرعاً حرام وعقلا منوعدر.
شونك ايچونده يشلرنی باشدانوق كوركام خلقلرغه وگوزل
ادبلكرگه عادتلندروب جسم برلن نفس گه عقلنی خواجه وسلطان ايتمك
لازمدر. بو مقام مریبلر ايچون ايك چيتون مقامدر؛ چونكه بولای
تربيه ايتمك ايچون شهوتلرنك نيچك باشلانوين - جسم - ونفس
باعثلرينك نيچوك فوزغالوين بلرگه كيرك بولادر. بو شهوتلر قايچاغنه
بيوك اشلرگه سبب بولسه لرده، دين وسياست اوقلرينك مرمی (اوقلر
تزله طرغان نقطه) سيدرلر.

شول شهوتلر سببلی گنه انسان اوزين اوزی بصيرتسز تصرف
ايتهدر، وهم قورقنچلی برلرده يرته در؛ آنك سببندوق، بيوك همت لرده
طوادر.

نفس نك طمعلری.

انسان، هر تصور ايتكان نرسه سينه طمع ايتنه آلادر. لکن هر
بر طمع اولنغان نرسه ايرشلميدر. ايرشلمی طرغيان طمعار، نفس ده
(ايرشلوينه تفكر اولنمايوب) خالص رغبت گنه بولوب قالالار.
مطموع فيه گه ايرشونك امكاني برلن حكم دن «میل» فوزغالوب صكره
«اراده» حاصل بولادر. بس اراده ايرشو برلن حكم گه مقارن اولغان

طمع در. بر اشکه میل - بر اشنی اراده قایچاغنده شهوتسزده بولادر.
مثلا مریض دوا ایچونی تلی (اراده قیلا) در. لکن مکروه بولغانغه
کوره آرزو ایتیدر (شهوتی بولمیدر). اراده برلن شهوتهنک بر
مادهده بولوینه مثاللر کوبدر. صکره اراده، نفسده (بر برینه تابع
بولغان) تصورلر سلسلهسین طودرادر، که اول تابع لردن هر فایوسی،
متبوع حاصل بولغاچ منتظر بولور. همده متبوعلر، تابع لرگه سبب
بولور، تابعلر مسبب بولور. بس تلگان نرسه گه ایرشدره طرغان
سلسلهنک ایک اخیر نقطهسی «مراد» اولوب «مقصود» اسمنده
وسلسلهنک بوتن جزئری «واسطه» اسمنده اولور.

مقصودنی طمع، بالذات (واسطهسز) اولوب، واسطه لرنی طمع،
بالعرض «خارج نرسه ایچون» اولور. که اول خارج مقصودغه ایرشدر وچی
اولمقلریدر.

بونک مثالی، آز مصارف طتوب کوب وکامل اشلی طرغان
اشچی نک حالیدر؛ چونکه آنک بویله عمللری مقصود بالذات
ایمزد، بلکه - مقصودی بولغان «بایلق» غه ایرشدرگانی ایچوندیر.
ایگنچی وسوده گار و غیرلر نک حالی هم شویله در.

بالانک استهوی اولده طمع غنه بولادر. صکره کوب تجربه لر سببلی
«اراده» بولوب کیتهدر. چونکه بالا اولده بر نرسه نی طاوشلاب
قصدسز غنه صریدر. صکره کوب تجربه لر آکا قچقرونک مقصودغه
ایرشوکه قوتلی سبب اولغانین اوگرتهدر. بس هر بر نرسه سین
صراغانده قصداً قچقرا باشلیدر.

بوندن بلنهدرکه؛ تجربه لر واسطهسی برلن ارادهنک اشلوی
(نجاحی) کوبیگان صابن، مطبوعلر نک بارچه سینه ایرشونک امکانی
برلن حکم قوتلنهدر. بو تقدیرده خالص مطبوعلرده مراد بولوب کیتهلر.
بولای بولغاچ «اراده» ده اوزینک حدندن آشوب بر تری «شهوة» گه

ایل‌نوب کینه‌درکه، ضلالت (آزغنلق) آنی یتیکلر، عمایت (اش‌نک) عافیتن کورمو) آنی آرفه‌سندن سرر. بس یشلرنک حالی شول درجه‌گه کیلمه‌سون ایچون، تربیه‌چیلر بالاغه هر بر صراغان نرسه‌سین بیدمزه کیرک، اگرچه صراولری‌نک بارچه‌سی ماقناولی نرسه‌لر بولسه‌ده، بلکه قایچاغنک بیروب کوبرک وقتده بیرمی‌قالدررغه کیرک. شولای ایدلسه، بالانک نفسی‌قرارلنور، طمع‌لندن صافلانور، اراده‌سی اوزی‌نک مرتبه‌سندن طوقار. اوزیده قناع‌تلی - راضی - نرسه‌لرگه محبتلی - و هر نرسه‌نک حقوقین تقدیر ایتوچی (قدرین بلوچی) وطنچ و راحت معیشت برلن فائده‌لنوچی بولوب قالور.

بو بیاندن آکلاشلماسونکه، بالانک امور عظیمه‌نی استه‌وندگی عزیمت‌لری صندرسون، و بلندهمت‌لری سوندرسون، بلکه افراط تفریطدن صافلانور‌دای حیل برلن تربیه اولنسون. چونکه اگر امور عظیمه‌گه عزیمتی صندرسه و ایزلسه «قولم‌دن برنیده کیلمی» دیو عیبی آچق‌حاله شلته‌لر آستنده‌قالور همتی‌بتر. اوز ایرکینه یبارلسه، ینه حرصی و طمعی آرتوب عقل دائره‌سندن چغوب حیوانلر مثابه‌سندن استکلرده اولور بو اش اهل بصیرت‌گه معلوم‌در.

اراده‌نک ایکی‌تورلی تأثیر باردر. برنجی‌سی اراده، صاحبین اشکه و اشل‌وگه قوزغاتر. ایکنجی‌سی، اراده فکرگه ایرکلی بولوب نفس‌نی فکرانددر. اراده، بوایکی حالنده اشلرنک اسباب و نقائصده تأمل‌نی خدمت ایتددر. تاکه تأمل وقتنده قوتلی بولغان جانب‌نی اختیار برلن حکم‌گه ایرشسون ایچون. اراده‌نک تأمل‌نی بولای استخدا‌منک اصل، خبر دارلق - و تجربه‌نک کوب بولم‌قیدر. بونک مثالی: بالانک اراده‌سی اولده تأمل سزگنه بولادر. و لکن برکون بوغازی راحت‌لنه طرغان - و آکا بیک‌لدتلی کورنگان تچیلر‌نی (حلوانی) بیک کوب آشاسه‌ده آرتندن ضررلنسه، بعض مقبول بولغان نرسه‌لرنکده ضررلی

بولغانین بله باشلی در. شولایوق آچی ویا تاتلی بولغان دوانی آشاسده فائده لنسه، بعض مکروه بولغان نرسه لر نکه فائده لی اولغانین بله در. بسی شوندای واقعه لر نکه کوب بولغانی صابن آنک مراد لرده تاملی آشا- و غروری (آلدانوب خطاغه تشووی) تشه واینه باره در. صکره هر قایچان نفس بر نرسه فی طمع قیلسه، تجربه اوزینک صناعان وبلغان نرسه سین ایسکه تشروب، بواشنی اشلومی اشله مومی- خیر اولغانین آکلاغانچه اراده فی اولطرتوب نفس فی اولاندرا، وقایسی خیر لی اولغانین بلور ایچون بصیر تلندره در. بویاندن بلنه در که تجربه نکه کوبلگی، اراده نکه کوره طرغان کوزی- وبارا طرغان بولنده صوقر- لقدان صافلی طرغان نوریدر. اما تجربه نکه آزلقی- ونفس نکه یالغشدر وی (مغالطه سی)، اراده نکه تاملسن- یاخود ضعیف التامل بولوینه سبب در لر. بوحالی فی، طمع وشهوتلری غالب بولغان بالالرده وختونلرده ویک کوب ایرلرده هم کوره مز، چونکه بونلرنک تجربه سی آز بولغانغه- یاخود نفس لری آلدانغانغه، تامل لری بیک ضعیف- یاخود برده یوق بولوب کورله لر.

تجربه ایچون بیک کوب زمان کیرک بولغانغه. مدنی امتلر، اولگیلرنک تاریخ و حاللرین- وحکمت وموعظه لرین ومثللرین یازوب تصنیف ایتوگه بیک طرشدیلر. چونکه، بونرسه لری اوقوب بلمک، اراق زمانسن حاصل بولمی طرغان تجربه لر اورنینه طرادر. تاریخ برلن، تری واقعه لرده- اوتکنلرنک عمللری نیچک بولغانین- وبوعمللرنک نتیجه سنده نیندی خیرگه ایرشکانلرین- وبونک خلافت نیندی ضرری نتیجه لرگه ایرشکانلرین بلوب حاضر فی غائب گه- بوگوننی اوتکنانگه قیاس ایدوب اوزینک عمللرین، شوندن حاصل بولغان علم گه بنا ایدر.

بیت: کمدر تاریخ فی کوکلینه بیکله گان * اوز عمرینه کوب عمر فی آسته گان
فمن وعی التاریخ فی صدره اضاف اعماراً الی عمره

اما حکمت - ومثللر ايسه، آنلرغه انسان ايره در، و آنلر برلن بيورلا وطييلادر. چونکه آنلر بيک کوب والوغ تجربه لر صوکنده صادر بولغانغه، اولگيلرنک عقللر يئک ييمشي - وفکرلر يئک نتيجه سيدر. مثلا «تَجَرَّعُ الْفُصَّةَ لِيَتَّظَّرَ بِالْفُرْصَةِ (۱)» بوبر حکمت سوز درکه، بوني ايتوچي گه بر زمان فرصت بولغانده الک «فُرْصَت بولسه شولای ايتر - بولای ايتر ايدم» ديدرلرک فاطيلقلر کورمه گانگه، فرصت ده اوزينه تيشلی اشنگ اسباينه کرشمه يوب بالقاولانوب اشنی کير گنجه باشقار ماغان. فرصت اونکاج فرصت وفتنده اشنی باشقارو بيک کيرک ايکان، و آنک کيرکلگين بلو ايچونده بايتاق غم وغصه لرنی يطوب اوز دررغه کيرک ايکان ديو آکلاب «آی غم وغصه لرنی يطوب فرصت نئک قدرين بلگان بولسه مده استفاده فيلغان بولسه م» ديو بيک آرزو ايتکاج آغزندن بو حکمت سوز چقاندلر. باشقه حکمت ومثللر هم شول قبيلدن بيک کوب تجربه لر - و بيک کوب مشقتلر صوکندنغه اينلگانلر در.

بالالرده تأمل ضعيف بولو حکمتينه مبنی، رشد مرتبه سينه ايرشمه ينجه آنلر هيچ برا حکم برلن مکلف بولمیلر. وهر انساندن صادر بولغان خير وشرلرنک ترلنوی، استعداد وميللر يئک ترلنوينه قاراب بولادر. بر انسان نئک ميللری شريف بولسه، آنک خير عمللرنی اراده سی فوزغالور، ميللری خسيس بولغان کمنه نئک ده، شرلرنی اراده سی فوزغالادر. جومردلق - باطلرلق - نقلق (ثبات) چنلق (صداقة) حق غه ايره و کبی کورکام خلقلرنی اراده ده، طبعيت نئک بيوک تأثيری بولغان کبی، صارنلق - قورقافللق (جن) - يالغانچيلق - يالنو (تملق) - کيملک (تدلل) کبی يامان خلقلرنی اراده ده، هم تأثيری بيک قوتليدر. بويانندن، بالالرنک ميلي تيشلی مرکزندن کيچمه سون ايچون ضبط

(۱) فرصته فائده لنمک ايچون فاطيلقنی طاتيغيل.

اولنق نك - ونفس لرینه اخلاق حسنه فی اورناشدر رغه طر شمع نك
اهمیتی (بيك كيركلی) بلنه در.

مثلا: بالاده، اوزین لوزی طُتا بلو (نُخوة)ین - تییشلی اورنده
قلب نك نقلغین (ثباتین) ونچکه روین (رقه)ین - ونیقدر مشقتلی
بولسه ده حق طرفنده بولوین - وبلند لکگه طارتلوین - وکوکل صافلغین -
وچن سویله وین - ووعده گه طروین - ونفس آرزو لرینه (هواغه)
قارشى طروین - وآورلقرغه چداوین - وجنسداش لرینه هر ترلی یاردم
ایتوین - ونفسین ومالین فدا قیلوب وطن ایچون طرشوین - هم ده
اراده نك حربولوین یشدنوق مکن قدرلی تربیه لمك كيرك. یعنی
اراده سی، نفس غرضی ایچون گنه یا که بر شخصی میلی ایچون گنه بولماسون.
دخی بر خیرگه متفق بولودن باشقه، هیچ کیم نك اراده سینه تابع
بولماسون. بالا، شولای ایتوب تربیه اولنسه، هیئت اجتماعیه سی نك
قوتلی واصلکی - واوزینه وغیرگه فائده لی عضوی اولوب، الله تعالی نك
بذره لرنده ظهوری مطلوب اولغان حکمت لرینه مظهر اولور.

خاتمه

یوفاریده علم النفس نك ناموسلرین بیانمز وقتنده، بالالالرنك
حالینه بر آرزو آرزو تطبیق اینه کیلگن بولسه قده، بو اورنده بالانك
جسم وجانی نك اثرلری نیچك بلنه باشلاوین - وظاهر بولو روشلرینه
بر آرزو بیان مناسب کورلدی.

تن نك طووی و اوسوی (نشأتی)

معلومدر که، بالا طوغان وقتنده آنک بارچه جهازلری: یعنی
سیاک وطامر وسکرلری تمام بولسه ده، بيك یومشاق بولدقلرندن
اوزین لوزی طتارغه حتی او طررغه ده کچی بیتیدر. لکن بش آیدن
صوک او طرا - ویر یلدن صوک آیاغینه باصا ویری باشلیدر.

آلابده بارچه سیا کلری کیمکگنه بولوب ایزلو و بگلونی بیک تیز قبول ایتده در ایکی یللو طولغانده باش سیا کلری آفرینلاب فاطوب کیلسده ده، توبه سی - وباش آرطی قوشلغان یر کبی بعض اورنلرنده همان یمشاق اورنلری فالادر . بو یرلر گه برر نرسه تیوب ضرر لنمه سون ایچون بیک صافلامق تیشیلیدر . آرقه سیا کلری هم آفرینلابغنه قاطا کیله در . فاتماز برون برر ترلی بگوب نیتوب آرقاسی چغو احتمالی بیک یاقن بیک صافلارغه تیشیلیدر .

یا کما طوغان بالاده اورطاچه بوی یارم متره (۱) اولوب . آورلقی ، آلطی فداق مقداری اولور . صکره آفرینلاب همان آرطوب ییدی باشینه کیلگانه بوی ، اولگی قدرلی ایکی - آورلقی بش الوش بولادر . بالا یکر می برلن یکر می دورت باشلری آراسنده اوسوب طوقطی در . اما فالنایو ، کینایو بر حالده فالمایوب همان آرطو و کیمونی قبول ایتده در .

(۱) متره ، بر آرشین و آلطی و یرشوق و $\frac{3}{4}$ و یرشوقدر . تقریباً $\frac{22}{100}$ و یرشوقدر .

احمدجان مصطفی